

FLORA.

N°. 1.

Regensburg.

7. Januar.

1849.

Inhalt ORIGINAL-ABHANDLUNG. Kummer et Sendtner, Enumeratio plantarum in itinere Sendtneriano in Bosnia lectarum. — LITERATUR. Annales des sciences naturelles. Mai, 1848. — ANZEIGE. Hayne's Arzneigewächse.

Enumeratio plantarum in itinere Sendtneriano in Bosnia lectarum, cum definitionibus novarum specierum et adumbrationibus obscurarum varietatumque. Scripserunt KUMMER et SENDTNER. Sectio prima.

Thallophyta.

Cl. I. Algae.

Cladophora glomerata Kütz.? In torrente Trstianizza prope monasterium Sutynska.

Chara gymnophylla Al. Braun. Prope Kakain et in valle Stavnicae. (1.) *)

Cl. II. Lichenes.

Arthonia astroidea Ach. In monte Vlassich prope urbem Travnik.

Biatora decipiens Fries. In monte Vlassich.

B. globifera Ach. Ibidem.

Cetraria islandica Ach. Ibidem.

Cladonia amauocraea Flörk. Ibidem.

Cl. pyridata Fl. Prope Poljane in territorio Sutynskae.

*) Numerus in collectionibus plantarum bosniacarum desiccatis, quas a. 1848 ediderimus, adhibitus.

- Cl. neglecta* Fl. *)
Cl. deformis Schär.
Collema jacobaeae-folium.
Endocarpon Guepini Moug.
E. miniatum Ach. γ . *complicatum* Fries. In monte Vlassich.
Evernia ochroleuca Fries. Vlassich.
E. jubata var. *bicolor* Fries. Ibidem.
E. furfuracea Monn. Ibidem.
Lecidea contigua Fries.
L. immersa Flörke.
L. enteroleuca Ach.
L. sabuletorum Fl. var. *campestris* Fries. In saxo argillaeo-schistoso prope Travnik.
L. geographica Fries. In saxo ferrifero (Thoneisenstein) prope Varesch.
L. atroalba Ach. Prope Travnik.
L. candida Ach. Prope Poljane in territorio Sutynskano.
L. vesicularis Ach. Prope Travnik in regione inferiore montis Vlassich.
Parmelia acetabulum Ach. In vagis prope Kupress.
P. aurantiaca Ach. β . *crusta viridi-lutea* Fries. (Lich. p. 166.)
 γ . *calva* Fries (Lich. p. 167.)
P. caesia Ach. In saxo ferrifero prope Varesch.
P. callopsima Ach.
P. circinnata Pers.
P. conspersa Ehrh. Prope Travnik.
P. crassa Ach. Prope Bukovizzam in territorio Travnikiano.
P. ferruginea Fries. Prope Travnik.
P. gypsacea Fries. In rupibus prope Sutynskam.
P. murorum Ach. Prope Bukovizzam.
P. olivacea Ach. Prope Travnik.
P. pulverulenta Ach.

*) Species, quarum loca natalia omitta sunt, in Bosnia quidem lectae, schedulis confusis, ubi inventae fuerint certe indicari nequeunt.

- P. saxicola* Ach.
P. Schärereri Fries.
P. subfusca Fries. Frequens per Bosniam.
P. stellaris Ach.
P. tiliacea Ehrh. In saxis argillaceo-schistosis prope Trav-
 nik.
P. triptophylla Fries.
P. vitellina Ach.
P. calcarea Fries.
 β. *concreta* Schär. prope Travnik.
 γ. *glaucopis* Flörke.
P. scruposa Fries.
Peltigera resupinata Ach. In monte Vlassich.
P. saccata Fries. Ibidem.
P. aphthosa Hoffm. Prope Foinizzam.
P. canina Hoffm. Ibidem.
P. horizontalis Hoffm.
Sticta glomerulifera DeC. Prope Kupress.
St. pulmonacea DeC.
Verrucaria plumbea Ach. In monte Vlassich.
V. rupestris Schrad.
V. purpurascens Hoffm. Prope Guzziagora in territorio
 Travnikiano.

Cl. III. Fungi.

Puccinia Anemones Pers. Prope Pashin-konak et in
 monte Vlassich.

Cormophyta Endl.

Acrobrya Endl.

Cl. IV. Hepaticae.

- Frullania dilatata* N. ab E. Prope Tuslam. (1182.)
Fr. tamarisci N. ab E. In monte prope Borovizzam.
 (1183.)
Jungermannia divaricata Engl. Bot. Prope Travnik.
 (1180.)
J. excisa Dicks. In monte Vlassich. (1173, 1175 et
 1176.)

J. Taylora Hook. β . *anomala* N. ab E. Inter Busovaz et Foinizzam. (1177.)

Lejeunia serpyllifolia Lib. Prope Varesh. (1179.)

Madotheca rivularis N. ab E. Prope Kupress et Tuzla. (1184.)

Plagiochila acquiloba M. & N. Prope Foinizzam. (1178.)

Pl. asplenioides M. & N. Ibidem. (1181.)

Sarcoscyphus Ehrharti Corda. In monte Vlassich. (1174.)

Ancura pinguis Dum. Prope Czenizzam. (1185.)

Fegatella conica Corda. Prope Travnik. (1191.)

Marchantia polymorpha L. Prope Foinizzam. (1186.)

Preissia commutata N. ab E. In monte Vlassich. (1187.)

Rebouillia hemisphaerica Raddi. In schisto argillaceo prope Travnik uberrime vegeta, in saxo calcareo in monte Vlassich. (1188. 1189.)

Riccia glauca L. Prope Travnik. (1190.)

Cl. V. Musci frondosi.

Anacalypta lanceolata Röhl. In urbe Travnik. (1083.)

Anomodon attenuatus Hüb. In montosis prope Varesh. (1050.)

A. curtipendulus Hook. et Tayl. In sylvis montosis prope Sebtsche et Varesh. (1051.)

A. viticulosus Hook. et Tayl. In valle Bosnae inter Lubino et Dobežispolje. (1052.)

Barbula fallax Hedw. Prope oppidum Scopiam. (1053.)

B. marginata Br. eur. Specimina bosniaca in saxo calcareo-tofaceo prope Guenziagora in vicinitate urbis Travnik lecta (1056, 1057) ab icone Schimperiano (Bryol. eur. Barbula tab. 19.) paullo recedunt: operculo longiore, membrana peristomii latius connata, e 6 cellularum seriebus connata, foliis angustioribus (lanceolatis aut lineari-lanceolatis) acutis vel acutiusculis, margine reflexis nec incrassatis, nervo in apiculum haud porrecto. Nihilominus pro specie non distinguendam putamus.

B. muralis Timm. Sat frequens in saxis et muris. (1058.)

B. revoluta Schw. Prope castellum Prusacz. (1054.)

B. ruralis Hedw. In Sutynskae territorio. (1066.)

B. subulata Brid. Creberrima in montosis, nunc formis mi-

nutoribus *B. mucronifoliae* accedens, nunc robustioribus insignis. (1059.)

B. unguiculata Hedw. Minime rara. (1055.)

Bartramia fontana Schw. In monte Ponikva prope Varesh. (1063.)

B. Halleriana Hedw. In monte inter Foinizzam et Bukovaz. (1064.)

B. ithyphylla Brid. Prope Varesh. (1065.)

B. Oederi Sw. In monte Vlassich prope Travnik. (1066, 1067.)

B. pomiformis Hedw. Prope Foinizzam. (1062.)

β. *crispa* Sw. In Bosnae convallibus sat frequens. (1061.)

Bryum annotinum Hedw. Inter oppida Gradashaz et Srebrenik. (1069.)

Br. binum Schreb. Prope Varesh et Foinizzam. (1074, 1075 b.)

Br. caespiticium L. Vulgaris per Bosniam. (1076.)

Br. capillare Hedw. Secus Bosnam in umbrosis et in monte Boroviza. (1072.)

ε. *Fercheli* Br. eur. In monte Vlassich. (1073.)

Br. crudum Schreb. In monte Vlassich. (1068.)

Br. pallescens Schw. In valle Foinizzana et in monte Vlassich. (1075, 1077, 1078.)

Br. pseudotriquetrum Schw. In monte Ponikva prope Varesh. (1071.)

Br. turbinatum Hedw. In monte Vlassich. (1070.)

Catharinaca undulata Web. et Mohr. In sylva prope Dobczispolje. (1079.)

Ceratodon purpureus Brid. Vulgaris. (1080.)

Cinclidotus fontinaloides Pal. Beauv. In flumine Bosna prope Kakain truncis alneis innatus. (1081.)

Climacium dendroides Web. et M. Prope Varesh. (1082.)

Dicranum congestum Brid. In monte Vlassich. (1085.)

D. montanum Hedw. In Bosnae valle prope Lubino. (1086.)

D. scoparium Hedw. Vulgare.

D. strictum Schleich. In monte Vlassich in altitudine 4 — 5000' in arborum truncis haud procul a fonte Mali Sandich frequens. (1087.)

D. varium Hedw. Inter Gradashaz et Srebernik. (1088.)

Didymodon rubellus Br. eur. Inter Tuzla et Pashinkonak. (1167.)

Distichium capillaceum Br. eur. In monte Vlassich. (1089.)

Encalypta ciliata Hedw. Prope Varesb. (1090.)

E. vulgaris Hedw. Frequens. (1091.)

Fissidens bryoides Hedw. Inter Gradashaz et Srebernik. (1092.)

Grimmia apocarpa Hedw. Frequens. (1093.)

Gr. conferta Funck. In monte Czizer prope oppidum Livno. (1094.)

Gr. pulvinata Sm. Frequens ad saxa calcarea. (1095.)

β. var. pedunculo elongato. Prope Vranduk. (1096.)

Gymnostomum calcareum N. ab E. et Hornsch. In saxo conglomerato calcareo ad viam quae a Travnik ad fontem Bunarbashi ducit. (1096b.)

Hymenostomum tortile Br. eur. In declivibus supra Travnik versus Bukovizza. (1097, 1098.)

Hymnum abietinum L. Frequens. (1099.)

H. aduncum L. In monte Vlassich. (1100.)

H. catenulatum Brid. In montibus prope Travnik versus Guenziagoram. (1101.)

H. commutatum Hedw. Ibidem. (1102.)

H. cupressiforme Hedw. Vulgare. (1103.)

H. curvatum Web. et Mohr. In fagetis non rarum. (1104.)

H. denticulatum L. Prope Travnik. (1105.)

H. fastigiatum Bruch. In monte Vlassich. (1107.)

H. filicinum Hedw. In monte Vlassich. (1108.)

β. *fallax*. Inter Tuzla et Pashinkonak. (1106.)

H. incurvatum Schrad. In monte Borovizano prope Varesb. (1110.)

H. lutescens Dicks. Inter Travnik et Gradishkie. (1111.)

H. molluscum Hedw. In monte Vlassich. (1112.)

H. palustre L. In valle Stavnicae et prope Sutynskam. (1113.)

H. plicatum Schleich. In monte Vlassich. (1114.)

H. purum L. In Podsavina prope Modran. (1115.)

- H. recognitum* Hedw. In monte Vlassich. (1114.)
H. rugosum Hedw. In monte supra Travnik versus Bukovizzam. (1117.)
H. ruscifolium Neck. Prope Sutynskam. (1118.)
H. Schreberi Willd. Prope Travnik. (1119.)
H. serpens Hedw. Frequens. (1120.)
H. sylvaticum L. In monte Vlassich. (1121.)
H. splendens Hedw. Frequens.
H. triquetrum Hedw. Vulgare.
H. uncinatum L. In monte Vlassich. (1122.)
Leskea complanata Hedw. Prope Travnik. (1124.)
L. incurvata Hedw. In monte Vlassich. (1125.)
L. polycarpa Schrad. Ad ripas Bosnae prope Kakam. (1109.)
L. sericea Hedw. Prope Travnik. (1126.)
Leucodon sciuroides Schw. Frequens. (1123.)
Mnium cuspidatum Hedw. Prope Travnik. (1128.)
Mn. orthorhynchum Brid. In monte Vlassich. (1929.)
Mn. stellare Brid. Prope Czenizzam, Foinizzam, Varesch et Travnik. (1130.)
Neckera crispa Hedw. Prope Sutynskam. (1131.)
Orthotrichum anomalum Hedw. Frequens in saxis, muris, rarius in lignis. (1132.)
O. crispulum Hornsch. In sylvis montosis haud raro. (1136.)
O. cupulatum Hoffm. In saxis calcareis passim. (1133 et 1134.)
O. fallax Bruch. Prope Czenizzam et Tuzlam. (1141, 1142.)
O. leiocarpum Br. eur. Vulgare. (1137.)
O. leucomitrium Br. eur. In valle Foinizzana. (1143.)
O. patens Br. eur. Prope Sutynskam et Foinizzam. (1138.)
O. speciosum N. ab E. Hinc inde per Bosniam. (1139.)
O. stramineum Hornsch. In montosis. (1140.)
O. Sturmii Hopp. & Hornsch. Prope Travnik in schisto argilloso. (1135.)
Phascum alternifolium Dicks. Prope Travnik. (1144.)
Ph. cuspidatum Schreb. Ibidem. (1145.)
Physcomitrium fasciculare Hampe. Ibidem. (1146.)

- Ph. pyriforme* Hampe. Prope oppidum Doboi. (1147.)
- Polytrichum aloides* Hedw. In solo arenaceo-argilloso haud rarum. (1148.)
- P. alpinum* Hedw. In monte Vlassich. (1149.)
- P. formosum* Hedw. In sylvis frequens. (1150.)
- P. juniperinum* Willd. In sylvis. (1151.)
- Pottia cavifolia* Ehrh. In muris in media urbe Travnik. (1152.)
- P. truncata* Br. eur. Prope Travnik. (1153.)
- Pterogonium filiforme* Schw. In monte Suiljaga prope Kupress, in montibus inter Scopiam et Travnik, et in monte Vlassich. (1154.)
- Pt. repens* Schw. Prope Septsche. (1055.)
- Pt. striatum* Schw. In monte Vlassich. (1156.)
- Racomitrium canescens* Brid. In solo arenoso-argillaceo egr. in monte Ponikva et prope Foinizzam. (1157.)
- var. *ericoides*. Prope Varesch in saxo ferrifero (Thoneisenstein). 1158.
- Schistidium ciliatum* Hedw. In saxo serpentino prope Maglai. (1159.)
- Sphagnum acutifolium* Schrank. (1163.)
- Sph. cuspidatum* Ehrh.
- Sph. cymbifolium* Dill. (1160.)
- Sph. squarrosum* Pers. (1162.)
- Sph. subsecundum* N. ab E. Cum reliquis Sphagni speciebus in palude inter Bukovaz et Travnik. (1161.)
- Timmia megapolitana* Hedw. In monte Vlassich. (1164.)
- Trichostomum crispulum* Bruch: foliis brevioribus, theca ovali-globosa quam operculum brevior. Varietas insignis, cunctis specimenibus immutata. Caespites dense compacti, saxa torrenti exposita vestientes. Folia stricte patentia, marginibus incurvatis profunde canaliculata, indeque lineari-lanceolata (explanata oblongo-lanceolata), apice concava. Pedunculus 4.5-linearis. Theca parvula, testacea. Operculum longirostre obliquum, thecam superans. Peristomium tertiam quartamve urnae partem aequans. Varietati β . Bryologiae europaeae (fasc. 18—20. pag. 7.) proxime accedens, constanter insignis vero foliis brevioribus cucullatis, theca subglobosa, operculo longiore. In saxis juxta torrentem Trstianizza prope monasterium Sutynska. (Ausland, 1848, pag. 654.) (1166.)

Trichostomum flexicaule Br. eur. In saxis calcareis passim. (1165.)

Weisia verticillata Schw. Prope Czenizzam. (1168.)

W. viridula Brid. Prope Travnik et aliis locis. (1169.)

Classis VI. Calamariae Endl.

Familia 25. Equisetaceae.

Equisetum arvense L. Prope Travnik. (3.)

E. palustre L. Prope Guziagoram. (4.)

E. Telmateja Ehrh. Prope Gradishkie et inter Tuzlam et Srebernik. (2.)

Classis VII. Filices.

Familia 27. Polypodiaceae.

Aspidium aculeatum Sw. In Bosnae valle inferiore. (21.)

A. Lonchitis Sw. In monte Vlassich. (22.)

A. spinulosum DCand. Prope Vranduk et Foinizzam. (20.)

Asplenium Adiantum nigrum L. In saxo serpentino prope Scheptsche (Dobczispolje) et Maglai. (15. 16.)

A. Ruta muraria L. Prope castellum Vranduk. (14.)

A. septentrionale Sw. Prope Travnik in schistis argillosis et Varesh in saxo ferrifero. (6.)

A. Trichomanes L. In Bosnae valle. (13.)

Blechnum Spicanth Roth. In sylvis montosis inter Busovatz et Vitecz. (12.)

Cystopteris alpina Bernh. In monte Vlassich. (19.)

C. fragilis Bernh. Hinc inde in rupium fissuris, ad summities montis Vlassich adscendens. (18.)

Grammitis Ceterach Sw. In declivibus inferioribus montis Vlassich calidis supra Travnik. (7.)

Notochlaena Marantae R. Br. In saxo serpentino per Bosnae vallem: inter Vranduk et Scheptsche et prope Maglai. (5.)

Polypodium Robertianum Hoffm. Prope Borovizzam, Travnik et in monte Vlassich. (8.)

P. Phegopteris L. Prope Foinizzam. (9.)

P. vulgare L. In Bosnae valle inter Vranduk et Scheptsche. (10.)

Pteris aquilina L. In montosis, silvaticis et pascuis Bosuiae ubique extensa. (11.)

Scolopendrium officinarum Sw. Prope Vranduk et Sutynskam. (17.)

Fam. 31. *Osmundaceae*.

Botrychium Lunaria Sw. In montis Vlassich pratis subalpinis (4000—5000'). (23.)

Fam. 33. *Ophioglosseae*.

Ophioglossum vulgatum L. In pratis subalpinis prope Borovizam. (24.)

Literatur.

Annales des sciences naturelles. Botanique rédigée par Ad. Brongniart et J. Decaisne. Troisième série. Mai. 1848.

Die im Aprilhefte abgebrochenen „mykologischen Fragmente von Lèveillé“ werden fortgesetzt. Beschrieben sind: *Sphaeropsis Atomus* n. sp., *riccioides* Lév. (*Rhytisma riccioides* Letel. *R. quercinum* Rudolphi, *Asteroma parmelioides* Dumaz.); *Diplodia conica* n. sp., (*Sphaeropsis conica* Lév.), *D. Zeae* n. sp. (*Sphaeria Zeae* Schweinitz, *Sphaeria dolosa* Pers.), *D. acervata* n. sp.; *Vermicularia acicola* Moug. Lév.; *Asteroma Pomi* Lév. (*Asteroma Crataegi* var. *Pomi* Beck.!); *Septonema Vitis* n. sp., *S. caulicola* n. sp., *S. dendritica* n. sp.

Duchartre, Entwicklungsgeschichte der Blüthe und des Embryo der Nyctagineen. In den wichtigsten Punkten bereits früher aus den Comptes rendus der Pariser Akademie mitgetheilt. Nachträglich zur Vervollständigung noch Folgendes:

Involucrum. Es entsteht zuerst, unabhängig von der Blüthe. Bei *Abronia* besteht dasselbe aus drei an der Basis eines aus zahlreichen kurzgestielten Blüten zusammengesetzten Köpfchens stehenden getrennten Blättern. Hier, wie bei *Boerhavia* ist es als involucrum nicht zu verkennen. Bei *Bougainvillea* sind es drei grosse herzförmige Bracteen, deren jede einer Blüthe entspricht, die auf dem Mittelnerven sich zu entwickeln scheint. Bei *Oxybaphus* und

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Flora oder Allgemeine Botanische Zeitung](#)

Jahr/Year: 1849

Band/Volume: [32](#)

Autor(en)/Author(s): Kummer Ch., Sendtner Otto

Artikel/Article: [Enumeratio plantarum in itinere Sendtneriano in Bosnia lectarum, cum definitionibus novarum specierum et adumbrationibus obscurarum varietatumque 1-10](#)